

Kohdeavustushakemus, Osmankajärven pohjapato

KH 18.08.2022 § 76

1669/02.05.01.02/2022

Valmistelija: Harri Peltola, 0400 214390

Väyrylän-Kongaksen osakaskunta on hakenut 5000 euron avustusta 21.3.2022 Osmankajärven kunnostuksen pohjapatohankkeeseen. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt osakaskunnalle luvan 1.2.2022 tekemällään päätöksellä Osmankajärven pohjapadon rakentamiseksi Kongasjoen luusuaan. Vaasan hallinto-oikeus on vahvistanut päätöksen 14.3.2022.

Kainuun Ely-keskus on 18.3.2022 hyväksynyt hankkeen kustannusarvioksi 103 000 euroa ja myöntänyt hankkeeseen valtionavustusta 88 000 euroa. Osakaskunnan oma rahoitusvastuu on 15 000 euroa kokonaiskustannuksista.

Hanke on lähtenyt liikkeelle Osmankajärven ranta-asukkaiden aloitteesta huomatessaan vuoden 2013 jälkeen, että kesäisin veden alapinta laskee haitallisen alas uhaten järven ekologista tilaa ja veden laatua rajoittamalla myöskin lisääntyvästi muuta virkistyskäyttöä.

Vesistöreitit, johon Osmankajärvi kuuluu, uittosäntö purettiin Pohjois-Suomen vesioikeuden päätöksellä v1982. Tällöin Kongasjokea koskineen kunnostettiin, mutta jokiluusuan kunnostustoimet jäivät tekemättä. Lisäksi luusuaa on myöhemminkin perattu.

Vuoden 2019 lopulla tehtiin Puolangan ja Paltamon kuntien avustuksella kysely ranta-asukkaille, joita on 132. Kyselyyn vastasi 128 henkilöä, joista 117(91,4 %) puolsi ja sitoutuivat taloudellisesti tukemaan hanketta. He ovat keränneet keskuudestaan 11 580 euroa patohankkeen suunnitteluun ja rakentamiseen.

Kunnostushanke suunnitelman ja lupahakemuksen laatimiseksi on päättymässä. Suunnitelman ja lupahakemuksen kustannuksiin (21 018 €) osakaskunta sai tukea Oulujärvi Leaderilta 75 %. Ranta-asukkaiden omavastuu oli 25 % (5224 €) Osakaskunta on varaton eivätkä jäljellä olevat ranta-asukkaiden varat riitä pohjapadon omarahoitukseen.

Patohankkeen suurimmat hyötyjät ovat n.300 ranta-asukasta ja n.130 kiinteistöä, Puolangan ja Paltamon kunnat sekä paikalliset palvelutuottajat ja yritykset. Hanke varmistaa Osmankajärven säilymisen suosittuna vapaa-ajan paikkana, mikä varmistaa jo nykyisinkin merkittävän kiinteistöverokertymän.

Pormestari: Puolangan kunnan avustusohjeen mukaiset avustukset kohdennetaan pääosin yhdistyksille. Nyt hakijana on

yksityisoikeudellinen omistaja, joka hakee avustusta omaisuutensa hoitamiseen. Kunnanhallitus päättää myöntää hankkeeseen sen laajan vaikutuspiirin johdosta viiden tuhannen euron avustuksen käytettäväksi pohjapadon rakentamiskustannuksiin, avustuksen käytöstä tulee esittää hyväksyttävä selvitys kunnalle hankkeen päätyttyä.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Täytäntöönpano: Väyrylän-Kongaksen osakaskunta